

Faglig standard for uddannelses- parathed

Horsens Kommune

Indhold

Introduktion.....	3
Uddannelsesparathed	4
Uddannelsesparathedsvurdering: UPV	4
Forudsætninger for uddannelsesparathed.....	5
Faser i arbejdet med uddannelsesparathed.....	6
Roller og ansvar	7
Ledelsens rolle	7
Lærernes og pædagogernes rolle.....	7
Uddannelsesvejledernes rolle	8
Elevernes rolle	9
Forældrenes rolle	9
Kvalitet i handleplaner og indsatser – Tjek!.....	9
Tjekliste til udarbejdelse og anvendelse af handleplan og indsats:	10
Indsatser - kvalitetspejlemærker.....	10
Organisering - kvalitetspejlemærker	11

Introduktion

Faglig standard for uddannelsesparathed indeholder en kerne af kvalitet i indhold og løsninger med afsæt i en aktuel viden om, hvad der virker. Formålet med en faglig standard for uddannelsesparathed er at skabe en fælles tilgang til arbejdet med uddannelsesparathed, tydelighed omkring ansvar og roller samt et fælles afsæt for at skabe egne modeller og løsninger lokalt i klynger og på den enkelte skole. Det er vigtigt, at skolerne i klyngesamarbejdet skaber parathed til systematiske processer og fokuserede handlinger med eleven i centrum samt kapacitet til samarbejde om kvalificerede indsatser for at gøre eleverne uddannelsesparate og klar til en ungdomsuddannelse.

Den faglige standard tydeliggør krav til procedurer for uddannelsesparathedsvurderinger og angiver pejlemærker for systematik og kvalitet i vejlednings- og handleplaner, indsatser og organisering.

Uddannelsesparathed er andet end uddannelsesparathedsvurdering.

Uddannelsesparathed er en proces med mange veje og samtidig er det et mål for den enkelte elev. Det er ønsket, at elevens uddannelsesparathed ansues som en del af elevens alsidige udvikling i skolen og kobles til et perspektiv om karrierelæring og en aktivt involveret elev i valg og beslutningsprocesser. Et stærkt fokus på uddannelsesparathed og karrierelæring har til hensigt at understøtte en dynamisk tænkning om, at folkeskolen er et afsæt til mere uddannelse for hver enkelt elev.

Uddannelsesparathed

Uddannelsesparathed handler om elevernes personlige, sociale, faglige og praksisfaglige forudsætninger for at gennemføre en ungdomsuddannelse efter grundskolens 9. klasse. At blive uddannelsesparat er en proces, som skolen samarbejder med elev, forældre og uddannelsesvejleder om – samt øvrige, der er relevante i processen.

Arbejdet med uddannelsesparathed skal være en integreret del af kerneopgaven i udskolingen, dvs. pædagogisk og didaktisk samt vejledningsmæssigt i forhold til den enkelte elevs karrierelæring og valg af ungdomsuddannelse. Formålet er at øge den enkelte elevs uddannelsesparathed inden udgangen af 9. klasse. Det kræver involvering af den enkelte elev, en systematisk organisering, kvalificerede indsatser og en kontinuerlig opfølgning.

Uddannelsesparathedsvurdering: UPV

Ifølge bekendtgørelsen består UPV-processen af fire vurderinger: to foreløbige UPV'er af elevernes forudsætninger i 8. klasse, en foreløbig UPV i 9. klasse og en endelig UPV i 9. klasse. Uanset om eleven skal i 10. klasse eller ej, er det elevens forudsætninger for at gennemføre en erhvervsuddannelse og/eller en gymnasial uddannelse efter 9. klasse, der vurderes på. Parathedsvurderingen må ikke være betinget af, at eleven vælger 10. klasse.

I Horsens Kommune starter UPV-processen allerede i 7. klasse med en indledende screening af elevernes forudsætninger for uddannelsesparathed. Formålet er at skabe en sammenhængende og kvalificeret proces i hele udskolingen, hvor uddannelsesparathed sammen med karrierelæring bliver centrale pejlemærker i arbejdet med elevernes læring, trivsel og personlige mestring samt interesse for det omgivende samfund.

De fire vurderinger skal sikre, at elever, der screenes eller vurderes foreløbigt parate til andre uddannelsesaktiviteter m.v. end gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelser, systematisk følges, vejledes og støttes i deres progression og opnår at blive uddannelsesparate, inden udgangen af 9. klasse. Elever, der vurderes uddannelsesparate, følges for at sikre en fortsat motivation, uddannelsesparathed og progression i karrierelæring koblet med perspektiver for uddannelse og job.

Forudsætninger for uddannelsesparathed

Den enkelte elevs forudsætninger for uddannelsesparathed vurderes ud fra fire parametre: personlige-, sociale-, faglige- og praksisfaglige forudsætninger.

Personlige forudsætninger	Sociale forudsætninger	Praksisfaglige forudsætninger
Selvstændighed	Samarbejdsevne	Praktiske færdigheder og kreativitet
Motivation	Respekt	Arbejdskendskab, arbejdsfærdigheder og virketrang
Ansvarlighed	Tolerance	Værkstedsfærdigheder
Mødestabilitet		Færdigheder i at kunne skifte perspektiv mellem del og helhed
Valgparathed		Færdighed i at kunne anvende teorier i praksis

De faglige forudsætninger:

8.klasse	9.klasse
<p>I 8. klasse parathedsvurderes alle elever til alle tre ungdomsuddannelser. Men først når eleverne selv aktivt i Uno Ung har tilkendegivet uddannelsesønske påbegyndes evt. vejledningsprocessen. I 8. klasse vurderes det, at man til EUD mindst skal have et karaktergennemsnit på 4 i standpunktskarakterer, hvis man fagligt i 8. klasse skal vurderes foreløbig uddannelsesparat ift. de faglige forudsætninger.</p>	<p>Adgangskrav til ungdomsuddannelserne i 9. klasse.</p> <p>EUD</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mindst 2,0 i gennemsnit af alle prøvekaraktererne • Mindst 2,0 i gennemsnit af både dansk og matematik <p>HF (2-årig):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mindst 4,0 i gennemsnit i standpunktskarakter. • Have bestået folkeskolens afgangseksamen. • Bekræfte det faglige niveau fra uddannelsesparathedsvurderingen. • Fransk eller tysk fra 5. til mindst 9. klasse. <p>Gymnasial uddannelse (3-årig):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mindst 5,0 i gennemsnit i standpunkt. • Have bestået folkeskolens afgangseksamen – alle fag i 9. klasse • Bekræfte det faglige niveau fra uddannelsesparathedsvurderingen. • Fransk eller tysk fra 5. til mindst 9. klasse.

Faser i arbejdet med uddannelsesparathed

Arbejdet med uddannelsesparathed er en proces, der består af følgende overordnede faser, jf. nedenstående figur:

1. Uddannelsesparathedsvurdering (UPV) og uddannelsesparathedsscreening (UPS):
Vurdering af den enkelte elevs forudsætninger for at blive uddannelsesparat inden udgangen af 9. klasse.
2. Analyse og revurdering af UPV: i 7. klasse analyserer skolen selv resultater af den indledende screening. I 8. og 9. klasse analyserer og revurderer uddannelsesvejlederen i samarbejde med skolen de elever, som skolen i første omgang har vurderet parate til andre uddannelsesaktiviteter m.v. end gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelser.
3. Planlægning af handlinger: Skolen udarbejder fokuserede handleplaner for elever i 7. klasse, der er parate til andre uddannelsesaktiviteter m.v. end gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelser samt for elever i 8. og 9. klasse på baggrund af elevernes valg, der koordineres med Ungdomscenterets indsatser.
4. Skole og Ungdomscenter Horsens iværksætter, i dialog med elev og forældre, konkrete handlinger og indsatser på baggrund af handleplaner.
5. Skole og Ungdomscenter Horsens følger jævnligt op på den enkelte elevs progression i at blive uddannelsesparat – virker indsatserne efter hensigten?
6. På baggrund af den løbende opfølgning/evaluering justeres handlinger i dialog med elev og forældre.
7. Der foretages en ny UPV/UPS (én gang årligt i 7. klasse og 2 gange årligt i 8. og 9. klasse).

Figur: Overordnede faser i arbejdet med uddannelsesparathed

Roller og ansvar

Ledelsens rolle

Skolens ledelse har ansvaret for:

- Hele UPV processen, inklusiv inddragelse af og samarbejde med Ungdomscenter Horsens samt øvrige relevante parter
- Lokal organisering af systematisk UPV proces og faserne heri samt overholdelse af tidsfrister
- Fælles forståelse af og tilgang til uddannelsesparathed som en proces og et vurderingsmateriale
- Kommunikation omkring og sikring af anvendelse af værktøjer og materialer
- Kvalitet i handleplaner samt i indsatser og tiltag
- At uddannelsesvejlederen får adgang til relevante handleplaner for elever, der er parate til andre uddannelsesaktiviteter m.v. end gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelser
- Systematisk opfølgning på og evaluering af virkninger af indsatser
- Dokumentation og koordinering af relevante oplysninger gennem elevplan og uddannelsesplan
- Orientering til og inddragelse af elevens forældre/hjemmet – koordineres med uddannelsesvejleder
- Koordinering i klyngen og dynamisk opfølgning på og tilpasning af den lokale organisering
- Dokumentation/samtykke til videregivelse af oplysninger er indhentet på elever, hvor det har relevans
- Hurtigst muligt efter d. 1. april, er det **UPV-ansvarlig leder i folkeskolen**, med samtykke fra forældrene, der sender dokumentation på elever med funktionsnedsættelser der er uddannelsesparate til ungdomsuddannelserne, jf. "Den gode overgang"

Lærernes og pædagogernes rolle

Lærere og pædagoger har ansvaret for:

- At gennemføre UPV efter de fastsatte procedurer, manualer og tidsfrister
- At udarbejde konkrete handleplaner for elever, der i 7. klasse screenes parate til andre uddannelsesaktiviteter m.v. end gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelser
- At udarbejde konkrete handleplaner for elever, der i 8. og 9. klasse vurderes foreløbig parate til andre uddannelsesaktiviteter m.v. end gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelser
- At inddrage uddannelsesvejleder løbende, fx omkring de elever, der "skøjter" imellem at være uddannelsesparat og parat til andre uddannelsesaktiviteter m.v. end gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelser

- At bidrage til et konkret og dynamisk samarbejde med Ungdomscenter Horsens for elever, der i 8. og 9. klasse vurderes parate til andre uddannelsesaktiviteter m.v. end gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelser
- At indlejre uddannelsesparathed i den generelle undervisning, fx Uddannelse og Job undervisningen/Samspil
- At gennemføre konkrete indsatser og handlinger for og med de elever, der vurderes at have behov – i samarbejde med uddannelsesvejleder
- At følge op på arbejdet med elevernes uddannelsesparathed på udvalgte teammøder/PLF: bliver handlingerne gennemført, og virker de efter hensigten?
- At inddrage elever aktivt i arbejdet med uddannelsesparathed med fokus på blandt andet motivation, karrierelæring og udfordring af valg af ungdomsuddannelse
- At involvere hjemmet i arbejdet, blandt andet om kvalificering af uddannelsesplan og overlevering af viden til ungdomsuddannelse, herunder hvorvidt eleven er uddannelsesparat i 9. klasse og evt. behov for videre skriftsproglig støtte eller anden støtte i ungdomsuddannelsen
- Konkret samarbejde med Ungdomscenter Horsens, ungdomsuddannelser, praktikpladser osv. om den enkelte elev
- At levere viden/data om progression i elevernes uddannelsesparathed til ledelsen
- At indsamle og dokumentere særlige støttebehov til overlevering til ungdomsuddannelser (jf. bilag 1 og 2 i "Den gode overgang") og sørge for forældresamtykke, samt at aflevere disse til administrationen

Uddannelsesvejledernes rolle

Uddannelsesvejleder har ansvaret for:

- Revurdering af elever i 8. klasse, der i første omgang vurderes parat til andre uddannelsesaktiviteter m.v. end gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelser
- Endelig vurdering af elevernes uddannelsesparathed i 9. klasse og i 10. klasse
- Udarbejdelse af indsatser for elever, der er parate til andre uddannelsesaktiviteter m.v. end gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelser – i samarbejde med skole, elev og hjemmet på baggrund af elevernes uddannelsesvalg
- Opfølgning på indsatser
- Konkrete vejledningsaktiviteter – individuelt og kollektivt
- Konsulentbistand til skolens personale i 7. klasse
- At kvalificere elevens karrierevalg og valg af ungdomsuddannelse
- At bidrage til vidensflow og samarbejde mellem skole, Ungdomscenter Horsens og ungdomsuddannelser
- At inddrage andre relevante aktører i samarbejde med skole, elev og forældre
- At koordinere observationslisten i samarbejde med skolens ledelse
- Generelt at vejlede og følge unge, som endnu ikke er i uddannelse eller job eller falder ud af uddannelsessystemet

Elevernes rolle

Eleverne har ansvaret for:

- At deltage aktivt i vurderingen af deres uddannelsesparathed i samarbejde med skolens lærere
- At deltage i vejledningsaktiviteter med uddannelsesvejleder
- At bidrage til valg af læringsmål og tilknyttede handlinger i handleplan
- At deltage i de læringsaktiviteter og handlinger, som aftalt med skolen, Ungdomscenter Horsens eller andre
- At vælge ungdomsuddannelse og gøre brug af vejledningstilbud i forbindelse med valg og ønsket om fremtidig karriere
- At udfylde uddannelsesplanen i samarbejde med forældre og skole
- At bidrage til kvalificering og evaluering af egen uddannelsesparathed og karrierelæring

Forældrenes rolle

Forældrene har ansvaret for:

- At orientere sig i meddelelser fra skolen om elevens uddannelsesparathed
- At deltage i møder og dialog omkring elevens uddannelsesparathed og valg af ungdomsuddannelse
- At støtte op omkring iværksatte indsatser, fx brobygning og praktik
- At bidrage til, at eleven bliver uddannelsesparat inden udgangen af 9. klasse og samarbejde med skole og uddannelsesvejlederen herom
- At udfylde og underskrive uddannelsesplanen i samarbejde med eleven og skolen, herunder at notere oplysninger om skriftsproglige vanskeligheder og andet behov for støtte
- At forholde sig aktivt til vidensflow mellem uddannelsesinstitutioner og eventuelt afgive samtykke hertil

Kvalitet i handleplaner og indsatser – Tjek!

- ✓ Elevens læring, trivsel og uddannelsesperspektiv er i centrum i handleplanen og indsatser
- ✓ Beskriv tydeligt og kort en aktuel status, fx fagligt og praksisfagligt niveau, skriftsproglige niveau, personlige og sociale kompetencer, trivsel, ønske om uddannelse/job eller andre problemstillinger, fx resultater fra test og data
- ✓ Angiv fokuserede mål og delmål for tiltaget med afsæt i den aktuelle status
- ✓ Beskriv konkrete tiltag tæt på praksis, som vil gøre en reel forskel for den enkelte elev
- ✓ Tiltag kan indeholde flere elementer: udvikling af elevens selvstændige kompetencer/niveau, brug af kompenserende midler og udvikling af læringsmiljøet/samarbejdet/vejledningen omkring eleven

- ✓ Tiltag skal være præcise og handlingsanvisende og tydeligt vise, hvem gør hvad hvornår og hvordan
- ✓ Angiv hvornår tiltag evalueres af hvem og hvordan (evaluering sker på både proces og mål)

Tjekliste til udarbejdelse og anvendelse af handleplan og indsats:

- ✓ Inddrag lærere, pædagoger, vejledere (fra både Ungdomscenteret og læringscentret), elev, hjem og andre relevante ressourcepersoner i udarbejdelsen af handleplanen og indsatser
- ✓ Handleplanen og indsatsen bør være så kort, fokuseret og sammenfattet som muligt. Den skal først og fremmest bidrage til tydelighed, systematik, koordinering og opfølgning
- ✓ Handleplanen og indsatsen koordineres i hele teamet omkring en elev og med uddannelsesvejlederen og andre ressourcepersoner, der har en rolle og et ansvar
- ✓ Elever og forældre involveres aktivt i tiltag og handlinger
- ✓ Tænk sammenhæng i tiltag – også hvis eleven har mere end én handleplan. Afhængigt af problemstilling og tiltag kan det være en fordel med flere handleplaner, der præcist adresserer et behov. I sådanne tilfælde bør handleplaner relatere til hinanden for at skabe sammenhæng
- ✓ En handleplan skal føre til handlinger og forandringer – ikke blot være ord på papiret
- ✓ Vær systematisk i handlinger, roller, ansvar og evaluering – så får I viden om virkninger over tid

Handleplanen, som skolen udarbejder, beskriver konkrete handlinger, skolen foretager sammen med elever, forældre og evt. andre.

Indsatser - kvalitetspejlemærker

Indholdsmæssige opmærksomhedspunkter:

- ✓ Skab individuelle løsninger under hensyn til elevens egne behov og ønsker – eleven i centrum
- ✓ Tag udgangspunkt i elevens potentialer, motivationsorienteringer og succeser – opstil konkrete læringsmål i samarbejde med eleven
- ✓ Kom eleven i møde med tilpas høje forventninger, anerkendelse og interesse for elevens fremtidige liv og karrielæring
- ✓ Styrk de faglige forudsætninger med konkrete læringsmål og indsatser for at imødekomme en elevs specifikke behov i et givet fag
- ✓ Styrk de personlige og sociale forudsætninger og bryd helt konkret negative mønstre og erfaringer

- ✓ Skab samarbejde og sammenhæng i indsatser – også omkring aktiviteter og forløb uden for skolen
- ✓ Følg jævnlige op med aktiv involvering af elever, forældre, lærere og uddannelsesvejleder samt andre relevante aktører
- ✓ Kvalificer uddannelsesvalget gennem fx uddannelsesvejledning og aktiviteter, Uddannelse- og Job undervisning samt Samspil
- ✓ Uddannelsesparathed er en proces og et mål, eleven kan opnå gennem UPV som wake up call med tydelige og kendte kriterier, afklaring og relevante indsatser

Organisering - kvalitetspejlemærker

Organisatoriske opmærksomhedspunkter:

- ✓ Skoleledelsen er for bordenden af den systematiske organisering – og går tæt på praksis
- ✓ Alle parter tager ansvar i en fælles indsats omkring den enkelte elev og grupper af elever
- ✓ Brug konstruktiv retorik og kommunikation om UPV og kommuniker hyppigt og rettidigt både skriftligt og mundtlig til alle relevante parter
- ✓ Sørg for grundig planlægning og koordinering internt og eksternt
- ✓ Kvalificer arbejdet med uddannelsesparathed i de professionelle læringsfællesskaber
- ✓ Brug data som dokumentation og monitorering til kvalificering af samarbejde, dialog og handlinger
- ✓ Skab handlingsparathed på skolen ved at dele viden om effektive og virkningsfulde indsatser – jo flere handlingsmuligheder, jo flere og bedre individuelle løsninger
- ✓ Kommuniker tydeligt om elevens uddannelsesparathed til forældre. Hellere ansigt til ansigt før brev

